

Uddannelse

ETUCE høring	2
Konference om erhvervsuddannelse i Maastricht	4
Midtvejsevaluering af Lissabon-strategien	6
Europass	7
e-Twinning	8

Beskæftigelse

Forslag til nyt arbejdstidsdirektiv	9
Servicedirektivet	14

Korte meddelelser

Ny publikation fra Eurydice	17
Rapport om IKT fra OECD	17
Online-hjælp til ansøgninger til EU-Kommissionen	17
Ansøgninger til Ungdomsprogrammet	17
Ny portal om erhvervsuddannelse	17
Legat til erhvervsuddannelserne	17
Europæisk forår	18

UDDANNELSE

ETUCE høring

Tiltrække og fastholde kompetente lærere

ETUCE afholdt høring den 17. januar 2005, som et led i kampagnen ”Europe needs Teachers”. Omdrejningspunktet for høringen var kvalitet i læreruddannelsen, og hvordan man kan tiltrække og fastholde kompetente lærere.

Undersøgelser viser, at mange lærere lader sig pensionere så tidligt som muligt, og da ca. 1 million europæiske lærere når pensionsalderen inden for de nærmeste 10 år, er problemstillingen særdeles relevant.

En vidensøkonomi kræver veluddannede borgere og livslang læring

Ján Figel, Kommissær for uddannelse, var den første taler ved høringen. Han slog høringens gennemgående tema an: ”En europæisk vidensøkonomi kræver veluddannede borgere og livslang læring – og det kan ikke gennemføres uden højt kvalificerede og veluddannede lærere på alle niveauer”.

Derefter talte Ján Figel om høringens andet omdrejningspunkt: Hvordan tiltrækkes kvalificerede og kompetente unge mennesker til lærerprofessionen, hvordan fastholdes den mere erfarne del af lærerne, og hvordan sikres lærerne en fortsat udvikling af kvalifikationer og kompetencer. Ján Figel understregede også et andet punkt i diskussionen om læreruddannelsen, der er af afgørende betydning, nemlig at mangel på lærere aldrig må gå ud over kvaliteten af uddannelsessystemerne:

“There should never be a trade-off between increasing the number of teachers and keeping the quality standards of our educational systems. Europe needs highly qualified and motivated teachers. And we can do this only if we invest in teacher education.”

Ján Figel blev efterfulgt af fem eksperter, som fra hver deres vinkel beskrev de samfundsmæssige udfordringer, der er knyttet til den fortsatte udvikling af lærerprofessionen og til de opgaver, lærerne forventes at løse.

Fortsat motivation gennem hele karrieren

Arlette Delhaxhe fra Eurydice¹ var den første taler i ekspertpanelet. Eurydice udgav i juni 2004 den 4. rapport i en serie om lærerprofessionen i Europa. Rapporten hedder ”Keeping Teaching Attractive for the 21st Century”, og oplægget tog udgangspunkt i rapportens konklusioner. Omdrejningspunktet for rapporten er at analysere, hvordan et tilstrækkeligt antal kompetente lærere kan uddannes og forblive motiverede gennem deres karriere. I den forbindelse understregede hun, at mange lærere ofte føler sig mindre værdsat, end det reelt er tilfældet. I Holland mener fx kun 18 % af lærerne, at de er værdsat, mens 88 % af befolkningen værdsætter lærernes arbejde.

---

¹ ”Eurydice” er EU’s forskningsinstitution, der siden 1980 har indsamlet og bearbejdet information om medlemslandenes uddannelsessystemer og politikker. En af Eurydice’s vigtigste opgaver er at udveksle denne information, som kan bruges i det videre europæiske samarbejde.

Lønssystemets struktur var et andet emne, Arlette Delhaxhe nævnte i forbindelse med motivation. Der er forskel på de europæiske landes lønsystemer. Danmark blev nævnt som det land, hvor man hurtigst opnår slutløn (efter 8 år), mens man i de fleste andre lande stiger kontinuerligt gennem sin karriere. Arlette Delhaxhe kom ikke ind på, hvilken struktur, der er den bedste, men påpegede, at med en flad lønstruktur kan det være sværere at fastholde lærerne, når der ikke er nogen lønstigning at se frem til.

Højt uddannelsesniveau

Ulf Fredriksson fra Midtsveriges Universitet lagde i sin præsentation vægt på, at der skal skabes et bedre samarbejde mellem lærerne og universiteterne, så der sikres en fortsat udvikling i lærerprofessionen. Kravene til lærerne er blevet større pga. flere nye opgaver af både pædagogisk og faglig karakter. Derfor er det vigtigt, at lærerne har et højt og professionelt uddannelsesniveau. Videreuddannelse på et højt fagligt niveau skal ligeledes være en naturlig del af lærerprofessionen. Ulf Fredriksson påpegede samtidig, at begrebet ”lærer” omfatter alle, der arbejder med undervisning og pædagogisk arbejde – og som er uddannede til at varetage opgaven - fra førskoleområdet til voksenundervisning og efteruddannelse. Alle foredragsholderne støttede denne definition. Men Ulf Fredriksson påpegede, at det ikke kun handler om at uddanne flere lærere, men også om kvaliteten. Både førskoleområdet og voksenundervisningen skal forbedres.

Flere karrieremuligheder

Paulo Santiago fra OECD lavede et oplæg ud fra OECD rapporten ”Teachers Matter: Attracting, Developing and Retaining Effective Teachers”. Rapporten offentliggøres i løbet af foråret, men dele af den har været offentliggjort tidligere, bl.a. på et møde i Amsterdam i efteråret 2004. En af anbefalingerne i rapporten er, at der skal være større fokus på kvalitet. Lærernes udvikling bør ses som en livslang proces. OECD finder, at lærernes grunduddannelse ikke skal være længere, derimod skal der sættes på løbende professionel udvikling. Lærerprofessionen kæmper om de velkvalificerede kandidater med mange andre professioner, bl.a. inden for det private arbejdsmarked, hvor der ofte kan tilbydes stillinger til en langt højere løn. Derfor anbefaler OECD, at for at tiltrække flere personer bør indgangen til læreruddannelsen være mere fleksibel. Og derudover bør ansættelsesformerne også være mere smidige. OECD nævner i den forbindelse, at kontraktansættelser skal benyttes i højere grad, og det foreslås, at kontrakterne bliver genforhandlet hvert 5.-7. år. OECD mener heller ikke, at lærere automatisk skal stige i løn. Evaluering skal i stedet benyttes som udgangspunkt for belønning af lærere. Paulo Santiago fra OECD afsluttede sit oplæg med at understrege, at lærere skal bruge deres arbejdstid på undervisning og læring, og de administrative opgaver skal reduceres, hvilket det administrative personale på skolerne kan hjælpe med.

Det videre arbejde

Efter de fem indlæg havde deltagerne mulighed for kommentarer og debat. Der var bred enighed om, at fokus på og analyse af indholdet i det professionelle lærerarbejde er indgangen til løsningsmuligheder. Det blev bl.a. foreslået, at lærere skal have bedre muligheder for karriereudvikling, og der skal tilføjes flere incitamenter. Det kunne f.eks. være at nedsætte arbejdstiden i slutningen af karrieren uden lønnedgang eller støtte op om at fremme mobiliteten, så lærere får nemmere ved at undervise på andre skoler eller prøve helt nye professioner. Overordnet bakkede alle op om, at der skal skabes bedre arbejdsbetingelser for lærere, arbejdsbyrden skal lattes og lønnen skal være højere. Men ikke desto mindre skal lærernes status højnes, og der skal være større anerkendelse af professionen.

Læs mere om ETUCE's kampagne og høringen på ETUCE's hjemmeside, hvor der også er link til de fem eksperteres præsentationer:

http://www.etcue.homestead.com/ETUCE_campaign.html

Konference om erhvervsuddannelse i Maastricht

Det er en alvorlig samfundsopgave, der blev pålagt erhvervsuddannelserne på konferencen i Maastricht i december måned 2004. På europæisk plan er der en vision om, at erhvervsuddannelserne skal uddanne og integrere de marginaliserede og arbejdsløse unge.

Maastricht Kommuniké

Den 14.- 16. december 2004 blev der i Maastricht afholdt konference om erhvervsuddannelserne under overskriften "Strengthening European Cooperation in Vocational Education and Training". Første dag var forbeholdt de europæiske undervisningsministre, der bl.a. skulle vedtage Maastricht Kommunikéet, som er en opfølgning på Københavner-erklæringen². Kommunikéet har været under udformning længe og er blevet diskuteret uformelt bl.a. af undervisningsministrene forud for konferencen. Overordnet skal Københavner-erklæringen stadig sætte dagsordenen på erhvervsuddannelsesområdet, men derudover fremhæves to overordnede målsætninger i Kommunikéet: 1) erhvervsuddannelsessystemerne skal moderniseres og 2) give folk mulighed for at opbygge kvalifikationer og kompetencer, der kan give dem fodfæste på arbejdsmarkedet. Kommunikéet blev vedtaget uden bemærkninger på konferencen og kan læses på DLI's hjemmeside www.dlint.org under "nyheder".

Talerne på konferencen

De to sidste dage på konferencen var også åben for de sociale parter og andre interessenter. Der var en bred diskussion på konferencen om erhvervsuddannelsernes rolle i det samlede uddannelsessystem, hvor bl.a. Uddannelseskommissær Jan Figel og den hollandske undervisningsminister Maria J.A. van der Hoeven havde indlæg. Van der Hoeven slog tonen an med at sige, at ansvaret for implementeringen af de målsætninger, ministrene nu har vedtaget ligger på nationalt niveau. I det henseende er det vigtigt at understrege, at det ikke kun er de nationale regeringer, men også "stakeholders", som skal tage del i implementeringen.

Wim Kok, der er formand for high-level gruppen, som udgav midtvejsevalueringsrapporten "Facing the Challenge" af Lissabon-strategien i november 2004, gentog i sin tale, at EU er bagud i forhold til at nå Lissabon-målene. Det er afgørende, at medlemslandene påtager sig ansvaret for at implementere det, der besluttes på EU-niveau. EU skal også investere mere i uddannelse, men generelt er det nødvendigt, at *alle* parter investerer mere. Kun derved kan strategien om livslang læring føres ud i livet, fx så de ældre arbejdstagere kan blive længere på arbejdsmarkedet. Han fastslog, at livslang læring er en nødvendighed, og at det er et fælles ansvar, som skal deles mellem *de tre parter*: Det offentlige, arbejdsgiverne og arbejdstagerne. Wim Kok talte også om et indre marked for services, som en af vejene til øget vækst, men slog fast, at det aldrig må blive på bekostning af arbejdstagernes sikkerhed.

---

² Da Københavner-erklæringen blev vedtaget i 2002, besluttedes det, at der skulle holdes evalueringsmøder hvert andet år. Næste møde skal finde sted i Finland i 2006

Alvorlig samfundsopgave

Fælles for talerne på konferencen var, at erhvervsuddannelserne har en central rolle i udviklingen af Europa. Det blev i de fleste af oplæggene slået fast, at erhvervsuddannelserne skal sikre, at de marginaliserede unge og arbejdsløse bliver uddannet, og derved kan være med til at bryde den negative sociale arv. I det henseende kan erhvervsuddannelserne ligeledes bidrage til en bedre integration. Det blev konstateret, at fremtidens Europa har brug for, at halvdelen af befolkningen erhverver sig en videregående uddannelse, derfor skal erhvervsuddannelserne samtidig have til opgave at være et trinbræt for mange til at komme videre i systemet. I tråd med dette blev ”Europass” fremhævet flere gange under konferencen. ”Europass” er nøglen til, at kvalifikationer og kompetencer bliver anerkendt, så det bliver lettere at skifte mellem uddannelsessystemer og videreudanne sig (se yderlig information om ”Europass” under ”korte meddelelser”). Det var et optimistisk syn på erhvervsuddannelserne, der blev fremlagt på konferencen, men det er samtidig også en alvorlig samfundsopgave, der blev pålagt erhvervsuddannelserne.

Rapport ”Achieving the Lisbon goal”

Diskussionen på konferencen tog udgangspunkt i rapporten ”Achieving the Lisbon goal: The contribution of VET”³. Denne meget omfattende rapport sammenligner erhvervsuddannelsessystemerne i de europæiske lande og giver eksempler på udveksling af ”god praksis”. Det konkluderes også i rapporten, at erhvervsuddannelserne skal gøres mere attraktive og at iværksætter (entrepreneurship) skal vægtes højere. Til konferencen var der udarbejdet et resume (executive summary) af rapporten, som også kan læses på www.dlint.org under ”nyheder”. De enkelte lande har skullet udarbejde statistikker på erhvervsuddannelsesområdet til rapporten og for Danmarks vedkommende har Dansk Teknologisk Institut stået for dette.

DLI's holdning

DLI har den 7. februar 2005 afgivet hørings svar til Undervisningsministeriet vedr. ”bidrag fra Rådet (ungdom) til midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien”⁴. I hørings svaret har DLI givet udtryk for, at det er et fælles ansvar mellem alle arbejdsmarkedets parter at søge at nå målene inden for erhvervsuddannelserne. Uddannelsespolitikken skal sikre, at ingen unge udelukkes fra uddannelsessystemerne. Ingen ung må opleve at blive betragtet som ”ubrugelig”. Uddannelsessystemerne skal være så rummelige, at *alle* unge har mulighed for at erhverve sig viden og kompetencer. I denne sammenhæng er det relevant at fremhæve problemstillingen med de manglende praktikpladser for unge, der er optaget på erhvervsuddannelserne. Det fælles ansvar betyder bl.a., at arbejdsgiverne – private som offentlige - må påtage sig deres del af opgaven og sikre de unge praktiske erfaringer samt bidrage til et etableret tilhørsforhold til arbejdsmarkedet. DLI skriver i sit hørings svar, at det europæiske samarbejde, inden for rammerne af den åbne koordinations metode, vil kunne få udbytte ved udveksling af ”god praksis” og ”peer review”⁵. I den sammenhæng skal det fremhæves, at Danmark i forhold til ”second chance” tiltag er blandt de førende. Specialefterskoler og produktionsskoler vil sammen med erhvervsuddannelsernes generelle rummelighed kunne tjene som eksempler på ”god praksis”. Det skal samtidig understreges, at fastholdelse og videreudvikling af disse muligheder på nationalt dansk niveau, er en forudsætning for, at Danmark kan opfylde de fælles europæiske mål.

³ VET er den engelske forkortelse for erhvervsuddannelse ”Vocational Education and Training”

⁴ Hørings svaret findes på DLI's hjemmeside www.dlint.org under ”Nyheder”.

⁵ ”Peer review” betyder en god kritisk kollega, som bl.a. kan læse ens dokumenter igennem og komme med gode råd.

Midtvejsevaluering af Lissabon-strategien

Den 2. februar 2004 præsenterede Kommissionsformand José Manuel Barosso, og Kommissær for erhvervs- og virksomhedspolitik Günter Verheugen, Kommissionens forslag til en relancering af Lissabon-strategien, som bygger på tre søjler: den økonomiske, sociale og miljømæssige, til Europa-Parlamentet. Kommissionens forslag bygger på anbefalingerne i Wim Koks rapport "Facing the Challenge", der udkom i november 2004. Forslaget blev vedtaget med enstemmighed i Kommissionen.

Hovedmålene i Kommissionens forslag er at:

- revurdere Lissabon-strategien om økonomisk vækst og flere jobs med færre og tydeligere målsætninger. Kommissionen foreslår ligeledes, at der etableres et "Partnership for Growth and Jobs", der skal understøttes med en handlingsplan på EU niveau og nationale handlingsplaner i medlemslandene.
- tilstræbe at de nationale regeringer, de sociale parter og de europæiske borgere får et større tilhørsforhold til strategien, herunder de reformer og processer, som Kommissionen finder nødvendige for at kunne gennemføre strategien. Medlemslandene opfordres ligeledes til at udarbejde nationale handlingsprogrammer og udpege en "hr. eller fr. Lissabon" på nationalt niveau. Disse skal agere som ambassadører for Lissabon-strategien og koordinere de nationale processer.
- gøre processen enklere og klarere. Der skal kun være én evalueringsrapport om Lissabon-strategien på EU-niveau og én på nationalt niveau.
- Beholde bæredygtig udvikling som hovedmålet i Lissabon-strategien og skabe jobs og vækst gennem at:
  - gøre Europa til et attraktivt sted at investere og arbejde.
  - sætte viden og innovation i højsædet i den europæiske vækst.
  - udforme politikker, der giver virksomhederne mulighed for at skabe flere og bedre jobs.

Reaktioner på talen fra de politiske grupper i Europa-Parlamentet

Talsmanden for Kristen-demokraterne (EPP-ED), Marianne Thyssen, støttede Kommissionens plan og understregede behovet for at kommunikere budskabet: "*Lisbon is good for you*" bedre til de europæiske borgere. Hun advarede samtidig imod, at den efterfølgende debat blev en fløjkrig og efterlyste i stedet nogle fælles målsætninger baseret på europæiske værdier.

Robert Goebbels udtalte sig på vegne af De Europæiske Socialdemokrater (PES) og han mente at "*den økonomisk-sociale-miljømæssige balance er blevet ødelagt.*"⁶ Han udtalte, at Barosso primært fokuserer på makro-økonomisk stabilitet, og dermed favoriserer den økonomiske søjle frem for de to andre (den sociale og miljømæssige søjle). Robert Goebbels fremhævede, at Europas rigdom består i dets diversitet og borgernes livskvalitet.

Poul Nyrup Rasmussen, der er formand for Socialdemokraterne i Europa⁷, reagerede også på Kommissionens forslag og sagde, at de europæiske socialister ikke vil lukke øjnene for den økonomiske vision, som han mener vil udelukke borgerne og miljøet fra strategien. Det er vigtigt, at Europa fokuserer på at realisere de forandringer, der var den oprindelige idé i Lissabon-strategien,

⁶ Europa-Parlamentets nyhedsbrev den 3. februar 2005: http://www.europarl.dk/sub_div/sidste_nyt/nyhed05.05.htm

⁷ Til orientering er det Martin Schultz, der er formand for de europæiske socialdemokraters gruppe i Europa-Parlamentet (PES)

men det skal ikke gøres ved at efterligne den amerikanske tankegang. *"This is not what millions of jobless Europeans need"*, udtalte Poul Nyrup Rasmussen.

Talsmanden for Den Liberale Gruppe (ALDE), Graham Watson, støttede Kommissionens plan og meddelte, at Europa er låst fast i lavt gear og står desuden over for en demografisk tidsbombe. Graham Watson mente, at nationale handlingsplaner og skattepolitikker er afgørende for at nå Lissabon-målene.

Formanden for De Grønne (VERT), Daniel Cohn Bendit, advarede om, at en "re-nationalisering" af Lissabon-strategien vil være fatal. De Grønne skrev efterfølgende i en udtalelse *"far from being a relaunch, Commission President Barosso is today presenting a step back into pre-Lisbon times."* Daniel Cohn Bendit efterspurgte en ny europæisk plan, hvor de europæiske borgeres behov og miljøet er afbalanceret.

José Manuel Barosso og Günter Verheugen svarede på kritikken med, at bæredygtig udvikling er det overordnede mål i Lissabon-strategien. Barosso sagde, at Kommissionen skærper det økonomiske fokus men forsikrede samtidig, at han ikke har glemt det sociale og miljømæssige aspekt. Günter Verheugen understregede derudover, at den europæiske sociale model og miljøet kun kan sikres gennem vækst og jobs.

Europass

Europa-Parlamentet og Rådet (uddannelse) vedtog i fællesskab⁸ Kommissionens forslag om "Europass" i slutningen af 2004. Den 31. januar og 1. februar 2005 blev "Europass" lanceret på en konference, som blev afholdt af det luxembourgske formandskab i samarbejde med Generaldirektorat for Uddannelse under Kommissionen. Kommissær for Uddannelse, Ján Figel, deltog i konferencen og udtalte, at det er målsætningen, at 3 millioner europæiske borgere benytter tilbuddet om "Europass" inden 2010 til at forbedre deres position på arbejdsmarkedet. Som beskrevet i sidste nummer af EUPDate, er intentionen med "Europass" at fremme mobiliteten i Europa og bidrage til en forbedring af kvaliteten af uddannelse i Europa. "Europass-mappen" indeholder fem dokumenter, som skal bidrage til at gøre bl.a. diplomer, certifikater og kompetencer mere gennemsigtige, og det er frivilligt, hvorvidt man vil benytte mappen eller enkelte dokumenter:

- Europass-cv'et
- Europass-mobilitetsbeviset (ophold i udlandet i uddannelsesøjemed)
- Europass-tillægget til eksamensbeviser (uddannelse på en videregående uddannelsesinstitution)
- Europass-sprogmappen (sprogkundskaber)
- Europass-tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser (erhvervsuddannelser)

På Cedefops hjemmeside kan der læses mere om "Europass" og downloades hele eller dele af "Europass-mappen": http://europass.cedefop.eu.int/europass/preview.action?locale_id=1

---

⁸ Forslaget blev besluttet under den "Fælles beslutningsprocedure", hvilket betyder at Rådet og Europa-Parlamentet skal vedtage forslaget i fællesskab. Lovgivningsprocessen består af tre forløb: en 1., 2. og 3. behandling.

eTwinning

Under eLearning programmet for perioden 2004-2007 er der fire initiativer, hvor eTwinning er et af dem. Kommissionen skriver, at eTwinning er et initiativ, der skal give de europæiske skoler mulighed for at lære af hinanden gennem fælles projekter, som skal formidles via nettet (IKT). Der skal skabes langsigtede partnerskaber på tværs af landene, hvor lærerne og det administrative personale kan få indsigt i andre europæiske skolesystemer og eleverne kan etablere kontakter på tværs af landegrænserne. Projektet skal med andre ord bidrage til at styrke den europæiske dimension i uddannelserne og udbrede kendskabet til IKT. Målgruppen for eTwinning projektet er på grundskole- og gymnasieniveau.

I forhold til Comenius skolepartnerskaber adskiller eTwinning sig ved, at der kun behøves to skoler for at oprette et projekt. Dette tiltag, mener Kommissionen, vil være med til at styrke flersprogetheden i Europa, da flere end to deltagerlande vil formindske antallet af muligheder for sproglig kommunikation – jo flere lande der deltager i projektet, jo større er chancen for, at der tales engelsk eller et af de andre ”store” sprog. En anden forskel mellem de to initiativer er, at der ikke er økonomiske tilskud i projektet. Skolerne kan i stedet få pædagogisk og teknisk hjælp af servicekontorer på europæisk og nationalt niveau.

På eTwinning's hjemmeside kan der læses mere om hvilke skoler, der deltager i projektet, og der er også link til det europæiske servicekontor:

<http://www.etwinning.net/ww/da/pub/etwinning/index.htm>

BESKÆFTIGELSE

Forslag til nyt arbejdstidsdirektiv

Arbejdet med Arbejdstidsdirektivet ser ud til at gå stærkere end tidligere antaget. Alejandro Cercas⁹, som er ordfører i Europa-Parlamentets udvalg om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, forsøger nu at sætte udvalgets behandling af sagen op i tempo. Samtidigt fremlagde det luxembourgske formandskab den 19. januar 2005 et arbejdsdokument, der skal forsøge at skabe et kompromis med udgangspunkt i de forhandlingsresultater der blev opnået på Rådsmødet den 7. december 2005.¹⁰

Punkterne, der stadigvæk er genstand for uenighed, er ifølge både Cercas og Formandskabet *opt-ouden*, *referenceperioden* og definitionen af *inaktiv tid på vagttjenester*. Uenigheden må dog vurderes at være størst vedrørende artikel 22, der omhandler muligheden for opt-out. Denne giver medlemslande mulighed at ikke at efterleve det nuværende direktivs artikel 6, der tilsiger en maksimal 48 timers arbejdsuge.

Som tidligere beskrevet i EUpDate nr. 5 2004 kan Rådet deles op i to lejre med hensyn til opt-ouden, en udfasningsfløj og en fleksibilitetsfløj¹¹. Det luxembourgske formandskab, der tilhører udfasningsfløjen, lægger i arbejdsdokumentet fra den 19. januar 2005 op til at fortsætte arbejdet med Arbejdstidsdirektivet, der hvor det hollandske formandskab slap. For at forsøge at opnå enighed om opt-ouden lægges der op til, at de lande der udtrykker behov for at bibeholde opt-ouden, fremkommer med konkrete eksempler på behovet. Således ønskes det undersøgt, om andre fleksibilitets foranstaltninger i direktivet ikke kunne træde i stedet for opt-ouden. Det vil sige, om de medlemslande der bruger opt-ouden, ikke har mulighed for at opnå samme fleksibilitet ved brug af andre regler i direktivet.

Europa-Parlamentets udvalg for Beskæftigelse og Sociale Anliggender forsøger at færdigbehandle direktivet inden Rådsmødet den 3. juni 2005, hvor direktivet vil blive diskuteret igen med henblik på vedtagelse. Cercas er i skrivende stund i gang med at udarbejde en rapport med de tilføjelser, der skal diskuteres i udvalget den 15.-16. marts 2005. Planen er, at udvalget vil stemme om direktivet med de tilføjede ændringsforslag den 20. april 2005, og at Europa-Parlamentet skal stemme endeligt den 12. eller 13. maj 2005. Fra ordførerens side er håbet, at der kan samles et flertal i Europa-Parlamentet for ændringer på de afgørende punkter, hvilket vil sende et stærkt signal til Ministerrådet.

---

⁹ Alejandro Cercas er spansk medlem af den Socialistiske gruppe (PSE - socialdemokraterne)

¹⁰ Læs om forhandlingerne på Rådsmødet 6-7. december 2004 i EUpDate nr. 5/2004

¹¹ Ministerrådsmødet under det hollandske formandskab, den 7. december 2004 i Bruxelles viste, at uenigheden om opt-ouden ikke kun er overfladisk, og at det synes svært at mødes på midten. Striden står mellem udfasningsfløjen og fleksibilitetsfløjen. Udfasningsfløjen, som indtil nu udgør et blokerende mindretal med blandt andet Frankrig, Belgien, Sverige og Finland, stiller som ultimativt krav, at opt-ouden udfases helt, og at der fastsættes en konkret dato i direktivet (om så det bliver om 10 eller 20 år). Flexibilitetsfløjen, som føres an af Storbritannien, og bl.a. tæller Slovakiet, Polen og Malta, henholder sig til forslaget om en fornyet femårig revisionsbestemmelse for opt-ouden, og vil ikke acceptere en datomærket udfasningsklausul. Imellem fløjene findes en midtergruppe med bl.a. Irland og Cypern, som helst stemmer for et evt. kompromis mellem fløjene. (Se DLI's EUpDate nr.5/2004)

Problemerne i Kommissionens forslag til nyt Arbejdstidsdirektiv

I forbindelse med mødet den 17. januar 2005 i Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender fremlagde Cercas et arbejdsdokument¹², som trækker de væsentligste forslag op, der bør indgå i Kommissionens nuværende forslag til et arbejdstidsdirektiv. I forbindelse med udvalgmødet blev der også afholdt høring med udefrakommende debatindlæg. Catelene Passchier fra ETUC¹³ præsenterede i den forbindelse en række områder, hvor Kommissionens direktivforslag medfører afgørende problemer for arbejdstagerne.¹⁴ Endelig har Kommissionen selv udarbejdet en konsekvensanalyse, som afslører nogle af de centrale problemstillinger i direktivforslaget.¹⁵

Et problem ved forslaget er den manglende sammenhæng mellem intentioner om at skabe et arbejdsmarked med en bedre sammenhæng mellem familieliv og kvindernes mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet og de vilkår for arbejdslivet, som direktivforslaget opstiller. I deres egen konsekvensanalyse konkluderer Kommissionen selv, at lange arbejdsdage svækker kvindernes mulighed for at trænge ind på de mandsdominerede dele af arbejdsmarkedet, som generelt vil anvende muligheden for lange arbejdsdage. Dette er ETUC helt på linie med, og udtaler det meget præcist:

*'To present the proposal on the opt-out as providing for better compatibility is an insult to the workers of Europe. The texts as presented do not take the needs of the workers and their families seriously at all!'*¹⁶

I Lissabon-strategien er der opsat mål, hvad angår en mere lige erhvervsfrekvens mellem mænd og kvinder. Dette kan, ifølge ETUC, kun opnås, hvis der gives mulighed for at indrette arbejdsmarkedet mere fleksibelt, for eksempel muligheden for nedsat tid.

Kommissionen forslår en fastholdelse af opt-ouden¹⁷, og anfører i deres ændringsforslag, at det skaber balance mellem arbejdstagernes sikkerhed/sundhed og en fleksibilitet for arbejdsgiverne (i form af bedre organisering af arbejdstiden). I deres konsekvensanalyse af blandt andet længere arbejdsdage, skæve arbejdstider og produktivitet, fremhæver de til gengæld at lange arbejdsdage, især når arbejdsugen overskrider 50 timer, på længere sigt kan have skadelige effekter for arbejdstagernes sundhed og sikkerhed. Yderligere fastslår forfatningstraktaten, ifølge Cercas, at alle arbejdstagere skal sikres forhold, der tager hensyn til helbred og sikkerhed, og at der skal garanteres en maksimal ugentlig arbejdstid. Cercas finder, at det er inkonsekvent, at Kommissionen foreslår at gøre opt-ouden permanent, samtidig med at deres egen konsekvensanalyse og udkastet til forfatningstraktaten tilsiger det modsatte. Desuden er EU, ifølge ETUC, forpligtet til at sende et signal til omverdenen, der udviser økonomisk og social ansvarlighed.

---

¹² Working Document 07.jan.2005 af Ordfører: Alejandro Cercas, Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (PE 353.349v02-00)

¹³ European Trade Union Confederation

¹⁴ Contribution of the ETUC to the debate of the revision of the Working Time Directive (17. januar 2005)

¹⁵ I tillæg til selve Kom-dokumentet (KOM(2004) 607 final) har Kommissionen udarbejdet et SEC-arbejdsdokument på fransk (SEC(2004) 1154) der analyserer en række af konsekvenserne ved forslaget. Referencerne her bygger på Ordføreren Alejandro Cercas's oversættelse og gennemgang.

¹⁶ Contribution of the ETUC to the debate of the revision of the Working Time Directive (17. januar 2005), p. 10

¹⁷ KOM(2004) 607 final, p. 5 punkt 25 og pp. 10-11 punkt 8. Her fremgår det, at arbejdsgiveren kan indgå en individuel skriftlig aftale med arbejdstageren om længere ugentlig arbejdstid end 48 timer. Dette vil sige en udladelse af artikel 6, der tilsiger en maksimal arbejdsuge på 48 timer. Udladelsen kan tillades hvis den er godkendt af en kollektiv overenskomst eller med den enkelte arbejdstager, hvis der ikke er en overenskomst.

Det er ifølge ETUC beviseligt, at længere arbejdstid ikke bare udgør en individuel fare for arbejdstageren, men også for tredje parter. Det kan være tilfældet for chauffører i trafikken eller læger på hospitaler. En tysk undersøgelse fra 2004 konkluderede, at mere end otte timers arbejde øger risikoen for arbejdsulykker mærkbart, og en engelsk undersøgelse, ligeledes fra 2004, sluttede, at en nedsættelse af lægernes arbejdstid og fjernelse af hyppige vagtskift reducerede fejlmængden.

I forlængelse heraf anser ETUC en referenceperiode på op til et år for den gennemsnitlige arbejdsuge for at udgøre en øget helbredsrisiko for arbejdstagerne. Som det påpeges:

“For this reason, the Rapporteur considers that the annualisation might be acceptable under conditions that guarantee a reasoned and reasonable implementation, with control and a guarantee of the protection of health and safety”¹⁸

Kommissionen fremhæver, at EU skal blive mere konkurrencedygtig, men ifølge ETUC er der ikke nogen beviselig sammenhæng mellem lang årlig arbejdstid og konkurrencedygtighed. Finland har eksempelvis en relativt lav årlig arbejdstid, men er et af de mest konkurrencedygtige lande i verden. Dette indikerer, at det ikke er arbejdstiden, men produktiviteten pr. arbejdstime, der er afgørende for et lands konkurrenceevne. I de lande der normalt trækkes paralleller til, er arbejdstiden heller ikke meget højere end gennemsnittet for EU-landene. I USA arbejdes der i gennemsnit 42,8 timer, hvilket er kortere end de maksimale 48 timer i det nuværende arbejdstidsdirektiv. Dog har arbejdstagerne i USA generelt meget kortere ferie end i EU.

I tillæg kan en enkelt DLI betragtning nævnes: Forslaget om længere ugentlig arbejdstid er ikke i overensstemmelse med Wim-Kok-rapporten, som påpeger, at der er behov for, at de europæiske borgere på livsbasis arbejder mere, men netop ikke ved hjælp af lange nedslidende arbejdsdage. Dette vil formentlig blive vanskeliggjort, hvis der åbnes op for, at en arbejdsuge bliver endnu længere. Dette medfører, at nedslidningsfaren bliver større. Wim Kok fastholder den sociale dimension i sin rapport.

Ordførerens forslag

Ifølge Cercas skal artikel 22 *opt-outen*, helt afskaffes. De medlemslande der i dag anvender opt-out til at regulere dele af arbejdsmarkedet, skal senest den 1. januar 2010 afskaffe den. Hvis opt-out muligheden bibeholdes, er der ifølge Cercas risiko for et socialt tag-selv-bord for medlemslandene.

For det andet påpeger Cercas, at en udvidelse af *referenceperioden* til 12 måneder kun må ske gennem kollektive overenskomster.¹⁹ Dog kan medlemsstater indføre en udvidelse af referenceperioden ved lov, hvis:

1. De indfører en foranstaltning der sikrer arbejdstagerens sikkerhed og sundhed
2. At en udvidelse kun sker på basis at en begrundet bedre organisering af arbejdet
3. At der er fuld information og forhandlinger med arbejdstagerrepræsentanterne.
4. At det garanteres, at ingen arbejdsdage må overskride grænserne for 'en rimelig arbejdsdag' jf. EU's Sociale Charter

¹⁸ Working Document 07.jan.2005 af Ordfører: Alejandro Cercas, Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (PE 353.349v02-00), p. 4

¹⁹ Referenceperioden er den periode, hvor den samlet arbejdstid skal udregnes over. Her forslår kommissionen en udvidelse fra i dag 4 måneder til 12 måneder.

5. At arbejdstageren skal have fire ugers varsel angående kommende arbejdstidstilrettelæggelse, og der derved tages hensyn til forholdet mellem arbejdsliv og familieliv
6. At gravide kvinder eller mødre med børn på op til et år skal undtages.

Cercas erkender, at det kan være nødvendigt med en større fleksibilitet i tilfælde, hvor der ikke er en kollektiv overenskomst.

Endelig skal arbejdstidsdefinitionen i relation til *inaktiv tid på vagtjenester* fortsat defineres som almindelig arbejdstid, men der skal være mulighed for ved kollektive overenskomster, eller af medlemslandenes regeringer, at udforme løsninger på eventuelle strukturelle eller specifikke problemer. Dette kan indebære, at inaktiv tid på vagtjenester opgøres anderledes end timer i den aktive del af arbejdstiden. Cercas mener, at Kommissionens forslag udhuler de generelle regler på området, for at løse et specifikt problem i sundhedssektoren.

ETUC's ændringsforslag

ETUC har fire afgørende punkter, som de mener, bør ændres i kommissionens forslag til ændringer. Forslagene ligger meget tæt op af Cercas's forslag. ETUC forslår:

1. At den nuværende referenceperiode bibeholdes på de fire måneder, eller at der skabes et klart regelsæt for eventuelle længere referenceperioder
2. At muligheden for individuel opt-out fjernes, så der kun kan tillades længere end 48 timers arbejdsuge via en kollektiv aftale
3. At der skabes en ordentlig løsning for reglerne vedrørende inaktivitet på vagtjenester, hvor det skal være lokale forhold, der definerer regelsættet
4. At der kan skabes balance mellem familie og arbejdsliv.

Frankrig tæt på at ændre den nationale lov

Endnu inden direktivet er vedtaget, arbejder den franske regering med forslag, der vil tilpasse den nationale lovgivning.²⁰ I weekenden 5-6. februar 2005 var 300.000 franskmænd på gaderne for at demonstrere mod et forslag, der skal give arbejdstagerne i den private sektor 'lov' til at arbejde op til 48 timer om uge. Forslaget vil formentlig blive vedtaget af det franske senat i marts 2005.

Tiltag for at påvirke direktivet

Arbejdet ser ud til at blive færdiggjort i løbet af dette formandskab. Kommissæren for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Ligestilling, den tjekkiske socialdemokrat Vladimir Spidla, har for nylig udtalt, at han tror på, at der kan opnås enighed i løbet af dette frem til sommeren 2005.²¹ Han erkender dog, at der stadigvæk er nogle vanskeligheder forbundet med de tidligere nævnte punkter: *opt-outen*, *referenceperioden* og definitionen af *inaktiv tid på vagtjenester*.

Formandskabets, Kommissionens og Europa-Parlamentets tidsplan, og det forhold at et stort medlemsland som Frankrig overvejer at ændre deres arbejdstidsregler taget i betragtning, intensiveres indsatsen for at påvirke direktivet. EPSU planlægger en demonstration den 19. marts 2005 i Bruxelles under overskriften '*EU working time proposals are surreal*'. Desuden vil ETUC arbejde hårdt for at påvirke Europa-Parlamentets medlemmer og sikre, at de tydeliggør ETUC's

²⁰ EUobserver.com, 10.02.2005

²¹ Interview i www.eupolitix.com 10. februar 2005

budskab. Herudover påpeger ETUC muligheden for at stille spørgsmål i de nationale parlamenter og at påvirke landerepræsentanter i Europa-Parlamentet.

Tidsskema

3. juni 2005	Arbejdstidsdirektivet skal diskuteres i Rådet
12 el. 13. maj 2005	Arbejdstidsdirektivet skal til afstemning i Europa-Parlamentet
20. april 2005	Afstemning i Europa-Parlamentets Udvalget for Beskæftigelse og Social Anliggender
31. marts 2005	Europa-Parlamentets Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender diskuterer forslaget, som Cercas udarbejder
15-16. marts 2005	Debat i Europa-Parlamentets Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender
16. februar 2005	Cercas afleverer sin rapport til oversættelse.
7. december 2004	Arbejdstidsdirektivet bliver diskuteret i Rådet. Der blev ikke opnået endelig enighed. Blandt andet var der stadigvæk uenighed om opt-ouden. ²²
22. september 2004	Kommissionen fremlægger et nyt forslag til det reviderede Arbejdstidsdirektiv.
29. juli 2004	UNICE offentliggør sit Position Paper vedr. 2. fase af høringsrunden
13. juli 2004	ETUC offentliggør sit Position Paper vedr. 2. fase af høringsrunden
19. maj 2004	Kommissionen udsender 2. fase af høringsrunden
31. marts 2004	Frist for høringssvar til Kommissionen
4-5. marts 2004	Rådsmøde. Arbejdstidsdirektivet diskuteres
11. februar 2004	Europa-Parlamentet vedtager initiativbetænkning
7. februar 2004	DLI sender orientering til de danske medlemmer af Europa-Parlamentet
30. december 2003	Kommissionens meddelelse/evaluering
23. november 2003	Deadline for Kommissionens evaluering af Arbejdstidsdirektivet
4. november 2003	Vedtagelse af revideret arbejdstidsdirektiv, Direktiv 2003/88/EF
22. juni 2000	Vedtagelse af ændringsforslag til Direktiv 93/104/EF
23. november 1996	Deadline for implementering af Direktiv 93/104/EF
23. november 1993	Vedtagelse af Direktiv 93/104/EF vedr. organiseringen af arbejdstid

---

²² For yderligere oplysninger se EUpdate nr. 5 2004.

Service direktivet

Køen af kritikere af Kommissions forslag til et servicedirektiv vokser for tiden. Både medlemslande og EU-parlamentarikere er begyndt at udvise betydelig bekymring over for forslaget. Desuden har Kommissionen selv udvist en vis åbenhed over for en revurdering af deres forslag. Senest har Det Europæiske Økonomiske Sociale Udvalg (ØSU) også meldt sig med en kritik af forslaget. Også paraplyen af europæiske undervisningsorganisationer ETUCE, som DLI arbejder tæt sammen med, har udtalt en kritik af forslaget, og påpeger behovet for, at uddannelse undtages helt fra servicedirektivet²³. Meget peger i retning af en del debat om dette direktiv i det kommende forår.

Frankrig og Tyskland er meget skeptiske

Lederne af Frankrig og Tyskland har begge, inden for den sidste måned, udtalt sig kritisk om Kommissionens forslag. Den tyske forbundskansler Gerhard Schröder har udtrykt frygt for, at forslaget vil skabe et pres på arbejdstagernes løn- og arbejdsvilkår. Som han udtaler det til Euobserver.com:

*"We have to be very careful to see to it that these people are being protected from any kind of social dumping or wage dumping"*²⁴

En tilsvarende kritik lyder fra den franske præsident Jacques Chirac, der især har vendt sig mod oprindelseslandsprincippet.²⁵ Fra fransk side er der en nervøsitet for, at den franske velfærdsmodel skal komme under pres.²⁶ I forbindelse med en PSE²⁷ høring den 15. februar 2005 (se nedenfor) udtalte en repræsentant fra det franske justitsministerium, Jean Quintard, en tilsvarende kritik af direktivforslaget. Der er stor forskel på, hvordan fx Frankrig og de angelsaksiske lande definerer, regulerer og finansierer en offentlig ydelse. Med oprindelseslandsprincippet 'i hånden' vil udenlandske virksomheder i princippet kunne undgå at efterleve fransk lovgivning.

I forlængelse heraf påpeger Quintard, at medlemslandenes forskellige måder at definere en offentlig ydelse på, giver problemer i forhold til det nuværende forslag. Der kan hurtigt opstå usikkerhed og tvister om hvilke sektorer, der er omfattet af forslaget. Der er derfor behov for at udelukke visse *tjenesteydelser af almen interesse*, så medlemslande kan opretholde fx sundhedsydelser som en rent offentlig tjenesteydelse.

Også Kansler Schröder anfører, at en række tjenesteydelser som for eksempel sundhed og lokale serviceydelser helt skal undtages fra servicedirektivet. Han foreslår desuden, at byggeindustrien undtages.²⁸ Dette skal formentlig ses som en afspejling af specielle tyske problemer med høj arbejdsløshed i netop denne industri.

Europas socialdemokrater er også skeptiske

Den 15. februar 2005 afholdt socialdemokraterne i Europa-Parlamentet (PES) høring om servicedirektivet. Til denne høring var medlemmer fra medlemslandenes nationale parlamenter inviteret til at debattere med PES medlemmerne af Europa-Parlamentet. Fra de nationale

²³ Se ETUCE Statement på ETUCE hjemmeside (<http://www.csee-etuice.org>)

²⁴ Euobserver.com, 16. februar 2005 (<http://www.euobserver.com/?sid=9&aid=18423>)

²⁵ EurActiv.com, 3. februar 2005 (<http://www.euractiv.com/Article?tcaturi=tcu:29-134994-16&type=News>)

²⁶ Berlinske Tidende, 9. februar 2005, 3. sektion, Business, p. 15

²⁷ PSE er en forkortelse for den socialdemokratiske gruppe i Europa-Parlamentet

²⁸ Euobserver.com, 16. februar 2005 (<http://www.euobserver.com/?sid=9&aid=18423>)

parlamentarier var der udtalelser fra Tyskland, Østrig, Finland, Holland, Belgien, Sverige, Grækenland og Frankrig. Formålet med høringen var blandt andet at konstatere, hvordan socialdemokraterne på tværs af Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter kunne samarbejde om at ændre Kommissionens nuværende forslag til et servicedirektiv. Det var første gang, at denne form for koordinering blev forsøgt, for som ordføreren på servicedirektivet i Europa-Parlamentets udvalg for det Indre Marked Evelyne Gebhardt sagde, er det væsentligste for socialdemokraterne i hele Europa at sikre, at den europæiske sociale model bevares. Ved høringen var der enighed om, at forslaget vil sætte den europæiske sociale model under alvorligt pres.

Stort set alle deltagerne var skeptiske over for forslaget, men der var divergerende opfattelser af, hvad der skal ændres. Enkelte nationale parlamentarier ønskede forslaget helt annulleret, og kunne slet ikke se behovet for et servicedirektiv, mens andre mente at Kommissionen skulle gå hjem og re-designe forslaget. Hovedparten udtalte, at de godt kunne se, at der var et behov for at ændre de nuværende EU-regler, for at undgå de tekniske handelshindringer som nogle medlemslande sætter op. Evelyne Gebhardt påpegede, at det kan være farligt at bede Kommissionen om at starte forfra. For det første, fordi det ikke er sikkert, at de næste ordførere på denne sag er socialdemokratiske. For det andet, fordi det er usikkert, hvad Kommissionen vil komme tilbage med. Socialdemokraterne har lige nu en god chance for at påvirke Kommissionens arbejde, og for at få ændret forslaget i en mere social retning.

Fra medlemmerne af Europa-Parlamentet lød der en opfordring til de nationale parlamentarier om at sætte servicedirektivet på dagsordenen i medlemslandene, da de har tættere kontakt til medierne og befolkningerne.

Samlet set finder socialdemokraterne forslaget uacceptabelt i sin nuværende form. For det første bliver det umuligt for forbrugerne at skulle forholde sig til 25 medlemslandes lovgivning, som bliver resultatet af oprindelseslandsprincippet. Da virksomheder skal arbejde efter de regler, der gælder i oprindelseslandet, åbner det for op i mod 25 forskellige regelsæt, som den enkelte forbruger skal kende. For det andet er det uklart, hvilke virksomheder der vil få gavn af servicedirektivet. Kommissionen mangler at komme med et ordentligt svar på, hvilke type virksomheder der vil kunne operere i flere lande. Kommissionen argumenterer for, at forslaget primært vil gavne de små og mellemstore virksomheder (SMV), men SMV'erne tror ikke selv på, at de vil få noget ud af det. For det tredje er det fortsat uklart hvilke tjenesteydelser af almen interesse der skal omfattes af forslaget, hvad skal med og hvad skal ikke med. Derfor er der behov for en klar definition af dette.

Kommissæren er åben for ændringer

Selve forslaget til servicedirektivet er udarbejdet af den tidligere kommissær for det Indre Marked Frits Bolkestein, derfor går det ofte under navnet Bolkestein-direktivet. Både Kommissionsformand Barroso og den nuværende kommissær for det Indre Marked Charlie McCreavy har udtalt, at de er villige til at se på eventuelle ændringer af forslaget. Som Barroso udtaler det:

*“As the Directive was written, it would not have been successful .... That is the reason why the Commission unanimously accepted to make some changes”.*²⁹

Tilsvarende har kommissær McCreavy udtalt at ”alle muligheder er åbne”, ligesom han er åben over for at diskutere om offentlige ydelser, fx sundhed, skal helt ud af direktivet.³⁰

²⁹ ETUC's hjemmeside som reaktion på en udtalelse fra Kommissionsformand Barroso dage efter offentliggørelsen af midtvejs-evalueringen af Lissabon-strategien, 3. februar 2005 (<http://www.etuc.org/en/>)

Et aktivt forår

Som tidligere nævnt er der et øget fokus på netop dette direktiv. Det er meget kontroversielt, og vil formentlig, hvis det bliver vedtaget, få en stor betydning (negativ såvel som positiv) for både forbrugere og virksomheder i EU's medlemslande. Den 8. februar 2005 offentliggjorde det danske konsulenthus Copenhagen Economics en rapport, der vurderede, at servicedirektivet vil skabe 600.000 nye job i Europa, hvoraf 4400 i Danmark. Rapporten kan hentes på Copenhagen Economics hjemmeside³¹.

Yderligere har ordføreren i Europa-Parlamentets udvalg for det indre marked Evelyne Gebhardt planer om at fremlægge en rapport med ændringer til Kommissionens forslag i Europa-Parlamentet i løbet af dette forår.

---

³⁰ Børsen, 10. februar 2005, p. 19

³¹ <http://www.copenhageneconomics.com/default.asp?document=ourpublications.asp>

KORTE MEDDELELSER

Ny publikation fra Eurydice

Eurydice har i februar 2005 udgivet ”*Key Data on Teaching Languages at Schools in Europe – 2005 Edition*”, der handler om undervisning i fremmedsprog i Europa. 30 lande analyseres i rapporten og af dem svarer 20 lande, at alle elever skal lære to fremmedsprog i grundskolen (den obligatoriske undervisning). Derudover viser undersøgelsen, der er baseret på 37 indikatorer, at det primært er fem sprog - engelsk, fransk, tysk, spansk og russisk - der undervises i. Disse fem sprog udgør 95 % af fremmedsprogsundervisningen.

Der kan læses mere om undersøgelsen og rapporten kan downloades på Eurydices hjemmeside:
http://www.eurydice.org/Doc_intermediaires/indicators/en/frameset_key_data.html

Rapport om IKT fra OECD

OECD udgav den 6. januar 2005 rapporten ”*ICT Skills and Employment*”. Anvendelse af IKT bliver mere og mere udbredt og rapporten sætter derfor fokus på IKT-egenskaber og de måder som egenskaberne kan udvikles på. I den forbindelse peges der bl.a. på uddannelse, outsourcing og immigration som midler til at styrke IKT-egenskaberne.

Der kan læses mere om rapporten på OECD's hjemmeside, hvor rapporten også kan downloades:
http://www.oecd.org/document/22/0,2340,en_2649_37455_34238742_1_1_1_37455,00.html

Online-hjælp til ansøgninger til EU-Kommissionen

Cirius skriver i sit nyhedsbrev, at det tekniske kontor for EUs Sokrates-program har udarbejdet online-hjælp, som man kan bruge, mens man arbejder på en ansøgning. Der ydes hjælp i de situationer, hvor ansøgningen skal sendes til og bedømmes af EU-Kommissionen. Læs mere på Cirius' hjemmeside:

<http://cirius.dynamicweb.dk/Default.asp?ID=901&NewsID=542>

Ansøgninger til Ungdomsprogrammet

Cirius skriver yderligere i sit nyhedsbrev, at der er ansøgningsfrist til Ungdomsprogrammet den 31. marts 2005. Indkaldelsen drejer sig om større innovative projekter af op til 3 års varighed. Læs mere på Cirius hjemmeside: <http://cirius.dynamicweb.dk/Default.asp?ID=901&NewsID=583>

Ny portal om erhvervsuddannelse

Cedefop (EU's center for forskning og udvikling inden for erhvervsuddannelse) har oprettet en portal ”ReferNet”, hvor man kan søge informationer om erhvervsuddannelserne. ReferNet består af et nationalt konsortium i hvert medlemsland og for Danmarks vedkommende er Cirius koordinator af konsortiet. Cirius skriver, at formålet med ReferNet er at formidle detaljerede oplysninger, analyser og dokumentation om erhvervsuddannelser i de europæiske lande. Læs mere på Cirius hjemmeside, hvor der også er link til ReferNet:

<http://cirius.dynamicweb.dk/Default.asp?ID=901&NewsID=338>

Legat til erhvervsuddannelserne

Erhvervsuddannelsernes Internationale Innovationslegat (EUIL) har næste ansøgningsfrist den 1. marts. Der kan søges midler til at formidle ny viden og nye metoder, som kan løfte uddannelserne i Danmark. Legatet administreres af DEL, Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse og der

er ansøgningsfrist den 1. marts og 1. september. Der udbetales på årsbasis ca. 250.000 kr. Læs mere på Cirius' hjemmeside, hvor der også er link til legatansøgningen:

<http://cirius.dynamicweb.dk/Default.asp?ID=901&NewsID=421>

Europæisk forår

Det Europæiske Skolenetværk står bag projekt ”Europæisk forår”, som afholdes den 17. marts 2005. Projektet går ud på at skoleelever og lærere i Europa afsætter en dag til at diskutere EU, og indtil videre har 27 danske skoler tilmeldt sig.

Den danske kontaktperson, Peter Rasmussen, svarer gerne på spørgsmål og kan kontaktes på følgende adresse: Peter.Rasmussen7@skolekom.dk). Tilmelding til ”Europæisk forår” foregår elektronisk via webstedet <http://futurum2005.eun.org> Her kan man også få mere information om projektet og se forslag til EU-aktiviteter.